

HAVZA MESLEK YÜKSEKOKULU

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ PROGRAMI

ISG 216 – MESLEK ETİĞİ

Öğr. Gör. Cihan YAYLACI

GİRİŞ

ISG 216 – MESLEK ETİĞİ

Hafta-6

6.ETİK KAVRAMI

6.1. Etik Nedir?

6.2.Kişisel Etik

6.3. Sosyal Yaşam Etiği

Kaynaklar

Konuya özgü kavramlar

Kültür; tarihsel, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan bütün maddi ve manevi değerler ile bunları yaratmada, sonraki nesillere iletmede kullanılan, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçlarını bütünü olarak tanımlanır.

Toplumsal normlar: Toplumsal yaşamda kişi ve grupların tavır ve davranışlarının nasıl olması gerektiğini belirleyen ve yaptırımlarda destekleyen ortak toplumsal kurallar.

6.1. Etik Nedir?

Etik, 'Yunanca' ethos sözcüğünden gelir:

İki anlamı ifade eder :

- Töre: Toplum tarafından genel kabul gören ahlak kurallarına uygun davranış sergilemesi,
- Alışkanlık: Kabul edilmiş davranış kurallarını ve değer yargılarını sorgulama sonucunda kavrayarak ve üzerinde düşünerek istenilen iyiyi gerçekleştirmek için onları alışkanlığa dönüştürme eylemi,

6.1. Etik Nedir?

Etik, evrensel değerler için de kullanılmaktadır.

- Dürüstlük ,
- Yardımseverlik ,
- Doğruluk,
- Adalet,
- Sadakat,
- Yalan söylememek ,
- Hırsızlık yapmamak,

Neyin yapılacağı/yapılamayacağı,
Neyin isteneceği/istenmeyeceğinin,
Neye sahip olunacağı/olunmayacağının bilinmesi,

Hukuk ve Ahlak Arasında Ki Fark Nedir?

AHLAK

- a) Görev ve sorumlulukları açıklar
- b) İnmeldir
- c) Yazılı değildir
- d) Davranışlarla ilgilidir
- e) Temeli akla ve bilgeliğe dayalıdır
- f) Gönüllülüğe dayanır
- g) Kalple ilgilidir
- h) İnsanlar tarafından oluşturulur
- i) Evrimsel olarak gelişme gösterir
- j) İnsanın kendi kendini düzenlediği ve
- k) Sınırladığı kurallar

HUKUK

- a) Hakları belirler
- b) Formeldir
- c) Yazılıdır
- d) Sözleşmelerle ilgilidir
- e) Temeli bilgiye dayalıdır
- f) Yaptırıma dayanır
- g) Kafa ile ilgilidir
- h) Belirli bir elit kesim tarafından
- i) oluşturulur
- j) Yasaklayıcı normlardır
- k) Gerektiğinde yasa ile düzenleme yapılır

6.2. Kişisel Etik

Kişisel Etik, kişinin davranışlarının belirlenmesini sağlayan değerler hakkında sahip olduğu bilinç,

- Dürüst,
- Saygılı,
- Eşitçi, gibi özellikler etik kişi değerleri olarak söylenebilir,

6.2. Kişisel Etik

Kişisel Etik: Bireyin,

- Yaşam sürekliliği
- Eylemde bulunması gibi olanaklarının bilgisi olarak görülebilir,
- Kişisel etik, insanın kendisine dönmesini sağlamaktadır,

6.2. Kişisel Etik

- Doğru/yanlış kararlar verilmesi kişinin vicdanına bağlı,
- Amaca ulaşabilmek için yapılan davranışında etik olmalı,
- İnsanlar hayatları boyunca gelişir;

«YENİ DEĞERLER» edinir,

6.3. Sosyal Yaşam Etiği

Sosyal yaşamda uyulması gereken kurallar:

- Sosyal,
- Ekolojik,

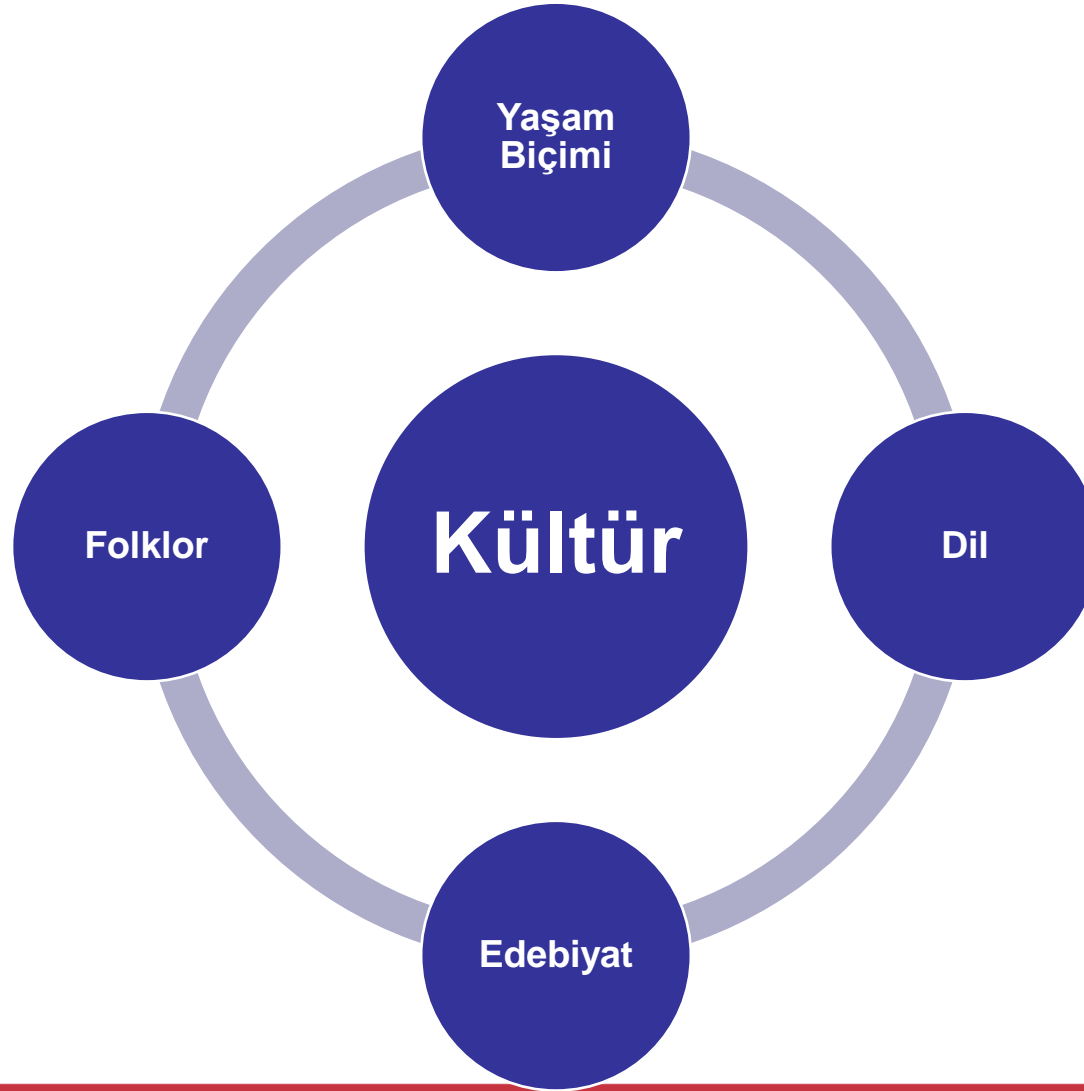
❖ İnsanların yaşaması için diğer canlılara
ihtiyacı vardır,

6.3. Sosyal Yaşam Etiği

Sosyal yaşam etiği,

- İnsanların kendi aralarındaki ilişkileri,
 - ❖ Saygı,
 - ❖ Nezaket kuralları içerisinde yürütülür.
 - ❖ Kuvvet ve güç kullanımı (baskı yöntemleri)
kullanılmamalı,
- İnsanın doğadaki canlılar ile kurduğu ilişkiler,
uyması gereken kurallar bütünü,

6.3. Sosyal Yaşam Etiği

Latince Kültür:

Colere

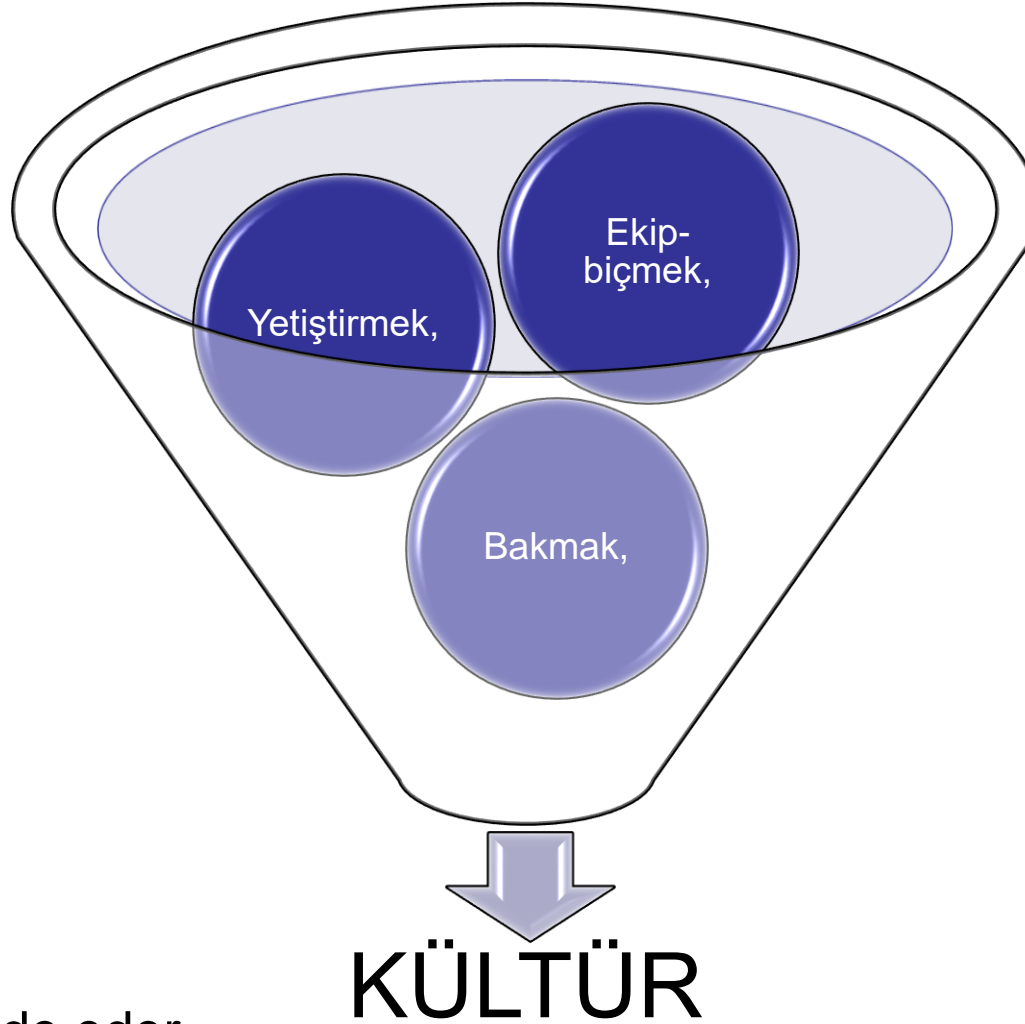
Culture kelimeleridir.

Kültürleşme:

- Bireyler içinde yaşadıkları grup, toplum kültürünün sunduğu değerleri kültürleşme yoluyla öğrenir,
- Kültür, bir toplumun tüm yaşam biçimi,

6.3. Sosyal Yaşam Etiği

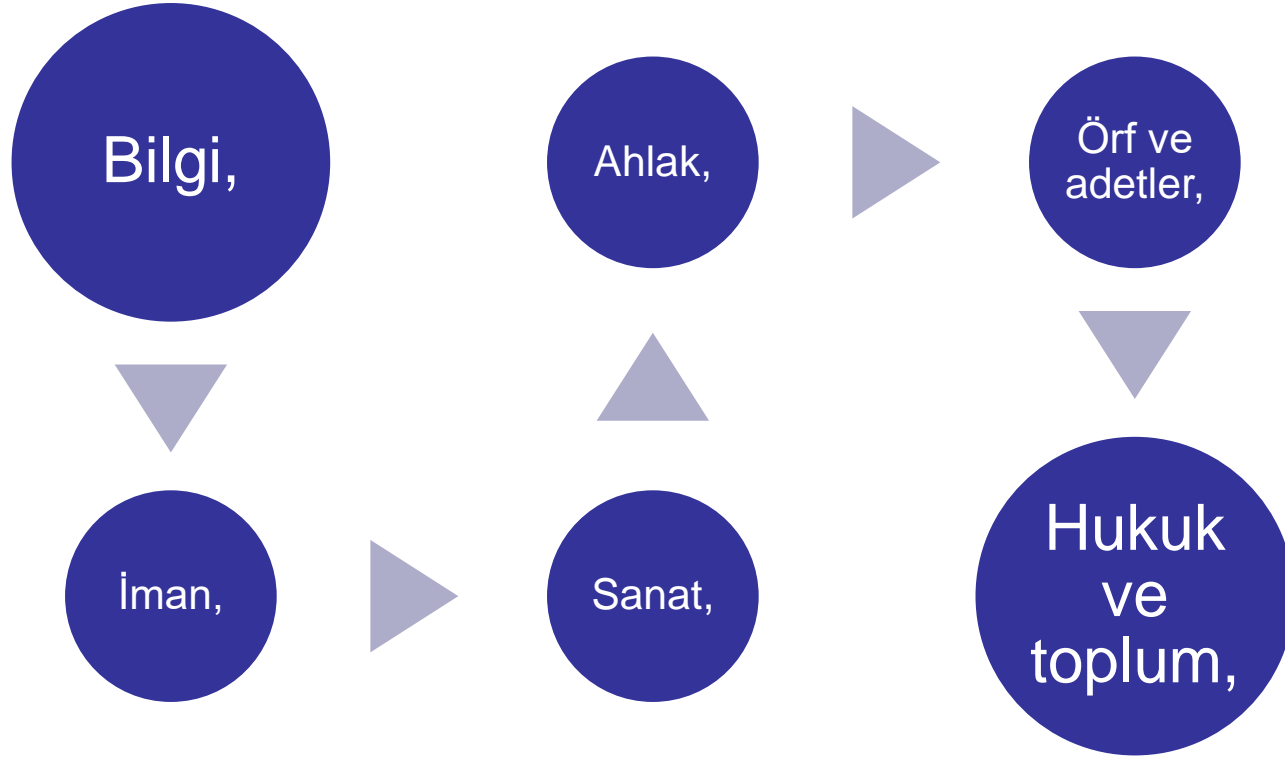
Kültür:

anlamlarını ifade eder,

6.3. Sosyal Yaşam Etiği

Kültür kelimesinin kapsamı daha da genişlemiş:

tarafından bireye kazandırılmış tüm alışkanlıkların ve yeteneklerin oluşturduğu bir bölüm olarak anlam kazanmış,

6.3. Sosyal Yaşam Etiği

Etik değerler, kültürün akrabası,

- Değerlerin kabul edilebilir standartlarını,
- Toplumsal yükümlülüklerini,
- Toplumun ödevlerini yansıtır.

Kültür toplumun üyelerince paylaşılan anlamların tümü olarak tanımlanabilir.

6.3. Sosyal Yaşam Etiği

Kültürün Özellikleri

1. Kültür göreceli:

Kültür toplumdan topluma değişkenlik gösterir,

2. Kültür toplumsal:

Kültür bir toplumun temel özelliği,

6.3. Sosyal Yaşam Etiği

Kültürün Özellikleri

3. Kültür tarihsel:

Geçmişten günümüze süregelmekte,

Tarihsel gelişim süreçlerinden oluşmaktadır,

6.3. Sosyal Yaşam Etiği

Kültürün Özellikleri

4. Kültür insan eseri:

İnsanlar kültürü oluşturur.

5. Kültür durağan değil:

Zaman içinde değişir,

Her toplumun değişim hızı birbirinden farklı,

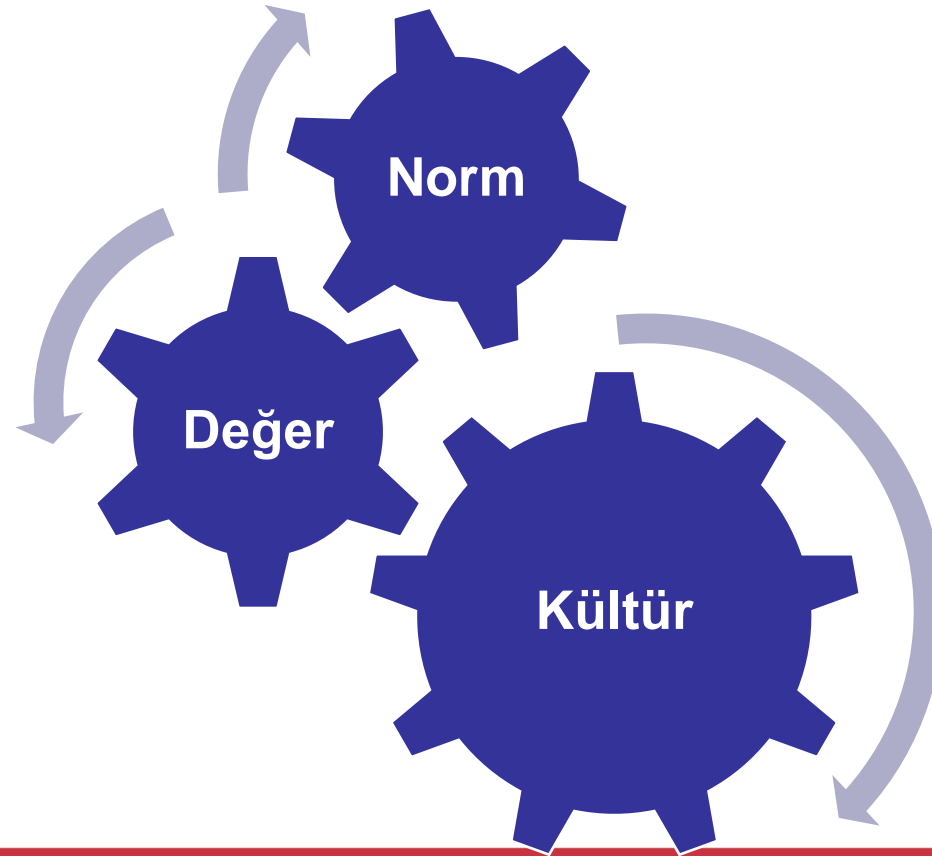
6.Kültür öğrenilir/öğretilir:

Kültürü öğrenmede ve öğretmede temel araç **DİL**,

6.3. Sosyal Yaşam Etiği

Etik davranışı temeli:

6.3. Sosyal Yaşam Etiği

Kültür

Toplumun

öz yaratıcı gücünü kapsar,

6.3. Sosyal Yaşam Etiği

Kültür

- Birey kültürü kültürleşme ile öğrenir,
- Kültüre uygun davranmayan bireyler dışlanır,
- İlişki kurmak için kültür bilinmeli,
- Kültür, toplumun yaşayış biçimi,

6.3. Sosyal Yaşam Etiği

Kültürün İşlevleri

- Bireyin davranışlarını yönlendirir,
- Toplumsal düzeni sağlar,
- Topluma kimlik (sosyalleşme) kazandırır,
- Toplumu diğer toplumlardan farklılaşmasını sağlar,
- Toplumsal dayanışma sağlar,
- Biz bilinci yani birlik duygusu verir,

6.3. Sosyal Yaşam Etiği

Etik davranış temeli:

Değerler:

- Bireyin yaşamdaki farklı etmenlere yüklediği önem,
- Değerler davranışı yönlendirir,
- Birey toplumda yerleşmiş değerleri bilmeli,

6.3. Sosyal Yaşam Etiği

Etik davranış temeli:

Norm:

- Değerlerin belirli rollerle ele alınmasıyla oluşur,
- Karşılıklı hak ve sorumlulukları belirlerken yol gösterir,

6.3. Sosyal Yaşam Etiği

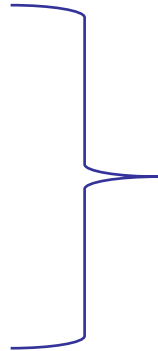
NORM

Sosyoloji,

Matematik,

Hukuk,

Felsefe disiplinleri

Uyulması gereken kural, önceden belirlenmiş kalıp,

Karşılıklı hak , görev ve sorumlulukların belirlenmesinde
kişilere yol gösterir.

ile bu disiplinlerin türevi olan alt disiplinlerde kullanım ve anlam alanı olan bir kavram,

6.3. Sosyal Yaşam Etiği

Toplumsal normlar:

- Toplumsal yaşamda kişi ve grupların tavır ve davranışlarının nasıl olması gerektiğini belirleyen,
- Yaptırımlarda destekleyen ortak toplumsal kurallardır.

KAYNAKLAR

<https://ahlakinolusumu.tr.gg/2-.-Normlar.htm>

<http://www.yenifelsefe.com/etik-nedir>

http://www.academia.edu/6475117/Etik_Kavramı_Anlamı_Amacı_Etik_Türler

